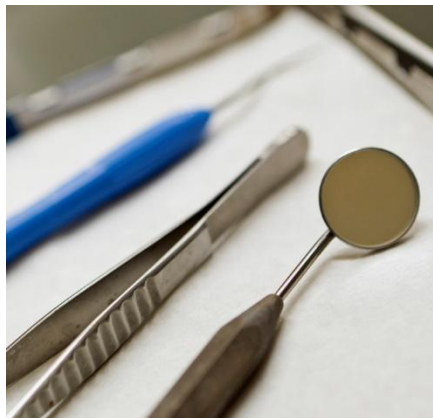

Vägledning till ökad kontroll av regionernas tandvård mot välfärdsbrott

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Specialiserad vård

Tandvårdsenheten

Anna Hägglund

anna.c.hagglund@regionstockholm.se

Simon Linnér

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	4
Beskrivning av processen	4
2.1 Kom i gång med kontrollverksamhet.....	4
2.2 Inspektion för vård och omsorg (IVO)	5
2.3 Försäkringskassan (FK)	6
Rutin för kontroll av vårdgivares anslutning gentemot det statliga tandvårdsstödet hos Försäkringskassan	7
Skrivelse om avanslutning till vårdgivare	8
2.4 Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM).....	9
2.5 Socialstyrelsen (SoS)	10
2.6 Skatteverket (SKV)	11
Förslag till checklista för ökad systematisk kontroll av vårdgivare	12

Inledning

Välfärdsbrott ökar i omfattning och drabbar såväl statliga myndigheter, regioner och kommuner.

Välfärdsbrottslighet påverkar vårt demokratiska system på flera sätt, till exempel genom att offentliga resurser försvinner till personer och verksamheter som de inte var menade för och som fått medlen baserat på att oriktiga uppgifter lämnats eller genom andra brottsliga handlingar.

Välfärdsbrottslighet påverkar också medborgarnas tillit till vårt demokratiska system och våra samhällsinstitutioner och är ytterst ett hot mot rättssäkerheten och demokratin.

MUR- Motståndskraft hos Utbetalande och Rättsvårdande myndigheter, mot missbruk och brott i välfärdssystemen- är ett nätverk som bildades år 2019. I nuläget deltar 25 myndigheter i samarbetet som syftar till att förstärka den gemensamma förmågan att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen och förebygga och beivra bidragsbrott.

Projektet MUR Igeln syftar till för att öka olika myndigheters och organisationers förmåga att identifiera vårdgivare inom tandvård med högre risk för utnyttjande av välfärdssystemen. Genom förbättrad kunskap, samverkan och tydliggörande av impulsvägar vill projektet öka tips, impulser och underrättelser mellan myndigheter och organisationer.

Under januari 2023 inrättades projektet MUR Igeln, för att öka myndigheternas förmåga att identifiera vårdgivare inom tandvård med högre risk för utnyttjande av välfärdssystemen. MUR Igeln leds av en projektledare från Försäkringskassan (FK) och följande aktörer ingår: FK, Skatteverket (SKV), Ekobrottsmyndigheten (EBM), Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Arbetsförmedlingen (AF), Region Stockholm (RS) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

En arbetsgrupp inom MUR Igeln har tagit fram denna vägledning som stöd för regionerna att hitta oseriösa vårdgivare inom tandvården.

Syfte

Syftet med vägledningen är att stödja regioner att komma i gång med ett systematiskt kontrollarbete för att öka regionernas förmåga att identifiera vårdgivare inom de regionfinansierade tandvårdsstöden som har en högre risk för felaktiga utbetalningar och bidragsbrott.

Idag finns två olika ersättningssystem för tandvård i Sverige. Det statliga tandvårdsstödet och de regionfinansierade tandvårdsstöden. De båda tandvårdsstöden omsätter ungefär 7 miljarder per år vardera, där Försäkringskassan endast kontrollerar att utbetalning skett på rätt grunder inom det statliga tandvårdsstödet.

Beskrivning av processen

Vänligen skilj på informationstext om myndigheters uppdrag m.m. och stegen i det systematiska kontrollarbetet.

Varje region väljer själva vilken ordning information hämtas från olika myndigheter. Observera att svarstider från myndigheter kan variera, varför löpande hantering efter svarsdatum rekommenderas.

2.1 Kom i gång med kontrollverksamhet

Se rubrik 2.2– 2.6 för respektive punkt nedan för detaljerad beskrivning.

Börja kontrollera systematiskt att nya och befintliga vårdgivare är/har:

1. Anmälda till vårdgivarregistret hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO) – (2.2)
2. Anslutna till det statliga tandvårdsstödet hos Försäkringskassan – (2.3)
3. Anmält/ tillstånd för intraoral sensor/ panorama, CBCT hos Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) – (2.4)
4. Behandlare med giltiga legitimationer hos Socialstyrelsen, HOSP – (2.5)
5. Godkänd för F-skatt, Skatteverket (SKV) – (2.6)

2.2 Inspektion för vård och omsorg (IVO)

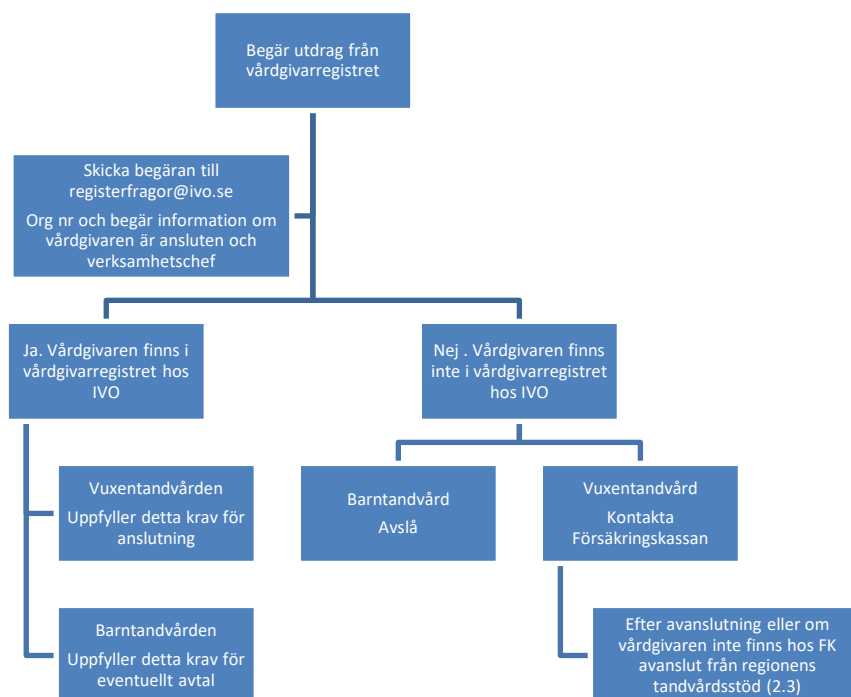
IVO ansvarar för vårdgivarregistret som omfattas av IVO:s tillsyn enligt patientsäkerhetslag (2010:659). Den som avser att bedriva sådan verksamhet är enligt lagen skyldiga att anmäla ny, ändrad eller nedlagd verksamhet till IVO.

Vårdgivaren ansvarar själv för att hålla sig informerad och uppdaterad om gällande lagstiftning. Vårdgivaren ansvarar för att den verksamhet som bedrivs uppfyller kraven i lagar, förordningar och föreskrifter. Det kan t.ex. handla om att vårdgivaren ska ha en patientförsäkring enligt patientsäkerhetslag (2010:659).

Skicka begäran om utdrag från vårdgivarregistret med e-post till registerfragor@ivo.se. Skicka med vårdgivarens organisationsnummer och begär ut uppgift om vårdgivaren finns i vårdgivarregistret samt information om vem som är verksamhetschef (står i registerkortet).

Om vårdgivaren inte finns i vårdgivarregistret uppfyller vårdgivaren inte lagkravet. Information om verksamhetschef står i "registerkortet" från IVO för verksamheten. För avtal kan detta vara tillräckligt för att inte bevilja ansökan eller skriva avtal.

För regionfinansierad vuxentandvård kontaktas Försäkringskassan med information om att vårdgivaren inte uppfyller gällande lagkrav. Försäkringskassan kan starta en utredning som kan leda till att vårdgivaren blir avansluten från det statliga tandvårdsstödet. Efter eventuell avanslutning från det statliga tandvårdsstödet hos Försäkringskassan kan detsamma ske från regionens tandvårdsstöd för vuxna.

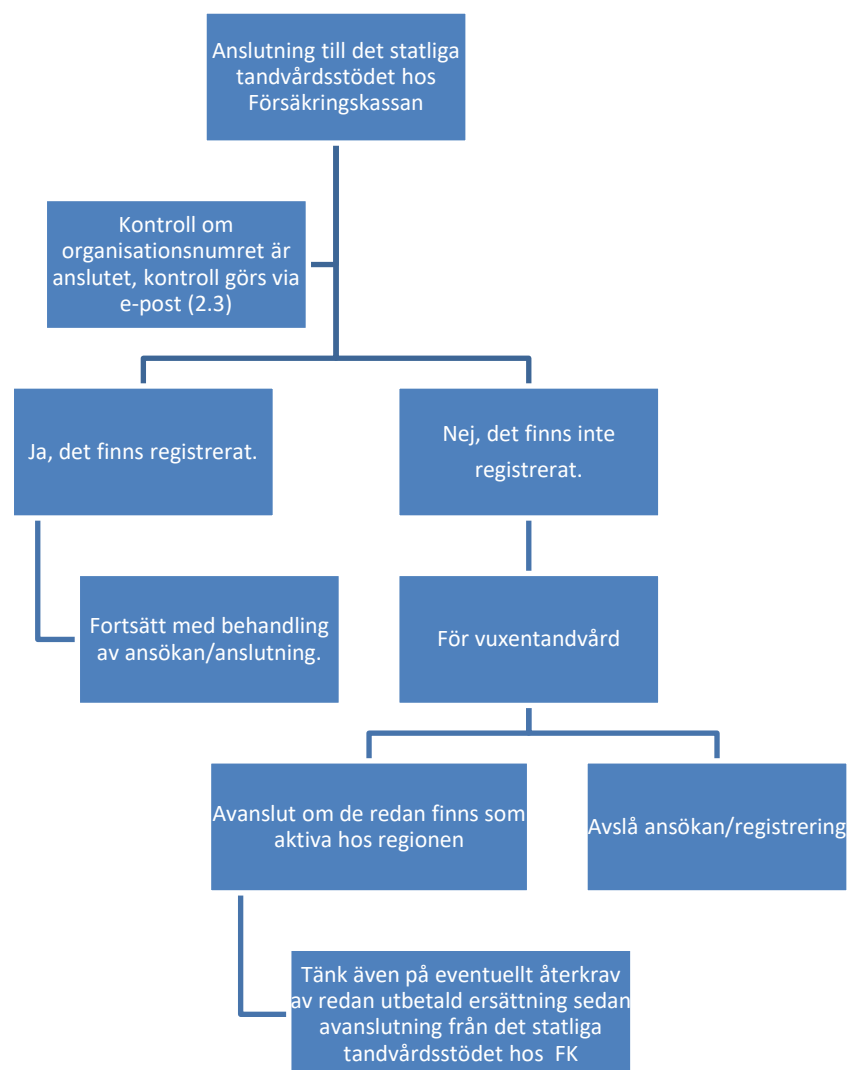

2.3 Försäkringskassan (FK)

Vårdgivare som fakturerar regionfinansierad vuxentandvård ska, baserat på patientens fria val av vårdgivare, vara ansluten till det statliga tandvårdsstödet via Försäkringskassan, § 15 a tandvårdslag (1985:125).

Enligt 1 kap. 2 §, pkt 2 lag (2008:145) om statligt tandvårdsstöd framgår att med vårdgivare avses en fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt bedriver tandvård.

I samma lag, 3 kap. 1 §, framgår förutsättningar för att få statligt tandvårdsstöd, dvs att vårdgivaren ska vara ansluten till Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.

Rutin för kontroll av vårdgivares anslutning gentemot det statliga tandvårdsstödet hos Försäkringskassan

Upprätta rutin för att systematiskt kontrollera att vårdgivare som måste vara anslutna till det statliga tandvårdsstödet faktiskt är det hos Försäkringskassan.

1. Den första måndagen i varje månad skicka e-post till tandvardenregisteruttag@forsakringskassan.se
2. Mall till e-post: Kontroll av avanslutningar.

Från: XXXX XXXX

Skickat: den 27 mars 2024 15:28

Till: tandvardenregisteruttag@forsakringskassan.se

Ämne: Kontroll av avanslutningar

Hej,

Region XX önskar information om vilka organisationsnummer som avanslutits från det statliga tandvårdsstödet under period ÅÅÅÅ-MM-DD till ÅÅÅÅ-MM-DD (datum justeras för aktuell period en månad bakåt).

Tacksam för lista i Excelformat.

Med vänlig hälsning,

XXXX XXXX

3. När svar inkommer från Försäkringskassan kontrolleras avanslutna vårdgivare (organisationsnummer) mot regionens vårdgivare.
4. Mall för e-post: Begära ut handlingar/underlag till beslut om avanslutning

För vårdgivare som har blivit avanslutna på grund av att allvarligt åsidosatt sina skyldigheter inom det statliga tandvårdsstödet och finns med som aktiv vårdgivare hos regionen kan regionen begära ut handlingar/underlag till beslut via tandvardenregisteruttag@forsakringskassan.se

Från: XXXX XXXX

Skickat: den 27 mars 2024 15:28

Till: tandvardenregisteruttag@forsakringskassan.se

Ämne: Begära ut handlingar/underlag till beslut

Hej,

Region XX önskar handlingar/underlag till beslut för avanslutning av följande organisationsnummer: XXXXXX-XXXX

Vänligen skicka till postadress:

XXX XXX

XXX XXX

XXX XXX

Med vänlig hälsning,

XXXX XXXX

5. När begärda handlingar/underlag till beslut på avanslutning inkommit från Försäkringskassan informeras berörda i regionen.
6. Regionen tar ställning till avanslutning, fördjupad uppföljning, uppsägning av avtal osv. inom de regionfinansierade tandvårdsstöden.

Skrivelse om avanslutning till vårdgivare

Vårdgivare som fakturerar regionen för regionfinansierad vuxentandvård ska vara anslutna till det statliga tandvårdsstödet via Försäkringskassan.

Av 1 kap. 2 §, pkt 2 lag om statligt tandvårdsstöd (2008:145) avses med vårdgivare en fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt bedriver tandvård.

I samma lag, 3 kap. 1 §, framgår förutsättningar för att få statligt tandvårdsstöd, att vårdgivaren ska vara ansluten till Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.

Nedan följer exempel på skrivelse till vårdgivaren som kan skickas vid avanslutning. Fyll på med korrekt vårdgivare, region, kontaktperson, diarienummer osv:

Avanslutning från Försäkringskassan

Vårdgivare (företag) xx (org.nr xxxxxx-xxxx) får denna skrivelse med anledning av att vårdgivaren fakturerar regionen vuxentandvård samtidigt som vårdgivaren inte längre är ansluten till det statliga tandvårdsstödet hos Försäkringskassan.

Av § 15a tandvårdslag (1985:125) framgår nedanstående:

Patienten ska ha rätt att välja om sådan tandbehandling som avses i 8 a § ska utföras av folktandvården eller av en enskild näringsidkare, ett bolag eller en annan juridisk person vars vård kan berättiga till ersättning enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. Lag (2017:34).

Mot bakgrund av dessa författningar har regionen bedömt att eftersom vårdgivare XX saknar anslutning till det statliga tandvårdsstödet hos Försäkringskassan kommer vårdgivaren XX inte längre kunna fakturera och bedriva tandvård inom den regionfinansierade vuxentandvården.

Vid frågor kontakta XX

2.4 Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

Tandvårdsvårdgivare är skyldiga att anmäla till Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) att verksamheten innehar röntgen för konventionell intraoral placerad bildmottagare (1kap 2§, 2kap 1§ SSMFS 2018:2).

Verksamheten får inte påbörjas innan anmälan skett (2kap 1§ SSMFS 2018:2). Inhämta bekräftelse på att verksamheten till myndigheten har anmält intraoral utrustning. Anmälan och tillstånd till SSM är giltiga i 5 år.

Kontrollera vid behov med SSM att beslut om tillstånd finns. Dvs om verksamheten har tillstånd för utrustning med joniserande strålning, alltså panoramaröntgen, CBCT eller handhållen röntgen (portabel mobil röntgen).

Kontroll görs hos SSM via Tillstandsprovning-stralskydd@ssm.se

I mejlet skriv organisationsnummer för aktuell vårdgivare samt frågeställning.

Från: XXXX XXXX
Skickat: den 27 mars 2024 15:28
Till: Tillstandsprovning-stralskydd@ssm.se
Ämne: Tandvård: Anmälningsplikt och tillståndsplikt

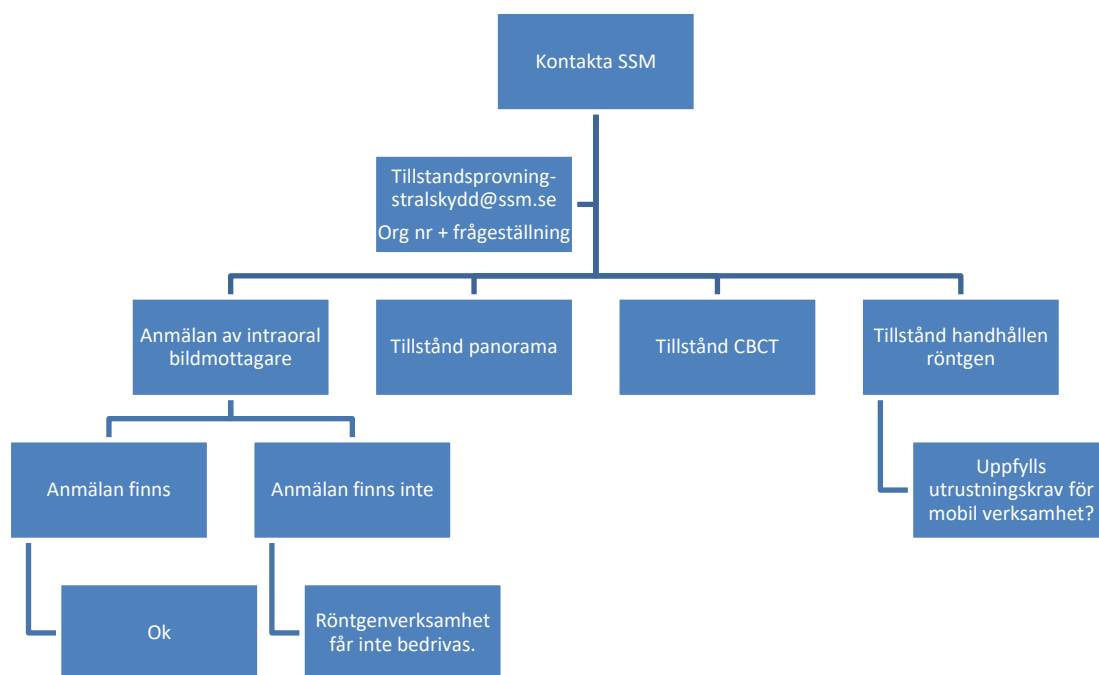
Hej

Tacksam för information om nedanstående vårdgivare har giltigt tillstånd för panoramaröntgenapparatur och CBCT samt anmält röntgenutrustning med intraoralt placerad bildmottagare.

Organisationsnummer, XXXXXX-XXX, Vårdgivarens namn XXXX XXXX

Med vänlig hälsning,

XXXX XXXX

2.5 Socialstyrelsen (SoS)

Kontrollera att behandlare har giltig legitimation hos Socialstyrelsen. Socialstyrelsen är ansvarig för registret över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal (HOSP-registret).

Frågor om registret samt begäran om registerutdrag sker via HOSP@socialstyrelsen.se eller per telefon 075-247 42 42.

Från: XXXX XXXX
Skickat: den 27 mars 2024 15:28
Till: HOSP@socialstyrelsen.se
Ämne: Tandvård: Kontroll av legitimation

Hej,

Jag vill kontrollera legitimation för:
Förnamn Efternamn 19990000-XXXX

Vänliga hälsningar,

Socialstyrelsen rekommenderar att man använder Socialstyrelsens krypterade e-post.

<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/kontakta-oss/kontakt-legitimationer-och-behorighet/>

2.6 Skatteverket (SKV)

F-skatt

De allra flesta företag är skyldiga att redovisa arbetsgivaravgifter och göra skatteavdrag för sina anställda med vissa undantag, t.ex. för delägare i handelsbolag, som inte kan vara anställda i det egna bolaget.

Om du misstänker t.ex. att de personer som arbetar hos vårdgivaren får mer utbetalt i lön än vad vårdgivaren rapporterar till Skatteverket (svartarbete), eller om de som arbetar hos vårdgivaren är andra än de som de lämnar individuppgifter för (falska inkomstuppgifter), då kan du lämna ett tips till Skatteverket här: [Tipsa om misstänkt fusk | Skatteverket](#).

Svartarbete är ett av Sveriges vanligaste skattebrott och är en stor del av den kriminella ekonomin. Svarta inkomster omfattar ca 92 miljarder av de ca 150 miljarder den kriminella ekonomin omfattar på årsbasis.

Innan anställningsbevisen begärs in kan regionen kontrollera att vårdgivaren har redovisat arbetsgivaravgifter 3 månader tillbaka i tiden. Du begär ut informationen genom e-tjänsten: [Hämta företagsinformation | Skatteverket](#) och den skickas direkt till den mejladress vårdgivaren uppger.

Beslut om arbetsgivaravgifter är offentliga och kan användas för att göra en kapacitetsberäkning. Arbetsgivaravgifter * 3 = ungefärlig utbetalad lön. Är den utbetalade lönen rimlig i förhållande till de tjänster bolaget ska tillhandahålla?

Att ha redovisat arbetsgivaravgifter är inte samma sak som att ha betalat in avgifterna till Skatteverket. Om skatter och avgifter redovisas men inte betalas in uppstår en skuld på företagets skattekonto. Om regionen begär att vårdgivaren skickar in ett utdrag från skattekontot kan ni också se att skatter och avgifter faktiskt är betalda. Specificera till företaget hur lång historik ni vill se (t.ex. 3 månader).

Skattekontot innehåller mycket information som kan vara till nytta när ni utvärderar en vårdgivare, t.ex. beslut om skattetillägg och kostnadsränta. Läs mer om vad posterna på utdraget betyder här: [Offentlig upphandling | Skatteverket](#). I e-tjänsten skattekonto kan vårdgivaren beställa kontohistorik och klicka i att kontoutdraget ska skickas till annan mottagare. De kan där skriva in regionens uppgifter och därmed säkerställa att utdraget inte manipuleras eller justeras innan det vidarebefordras till er.

Förslag till checklista för ökad systematisk kontroll av vårdgivare

Sätt ett kryss för att markera att kontroll utförts	
Inspektionen för vård och omsorg (IVO) Verifierat: - Utdrag från vårdgivarregistret finns, som visar att vårdgivaren är registrerad som vårdgivare hos IVO Information om verksamhetschef står i "registerkortet" från IVO för vårdgivarens verksamhet. Det kan endast vara en person som är verksamhetschef per verksamhet.	☐
Försäkringskassan (FK) Verifierat: - Vårdgivaren (organisationsnumret) är ansluten till det statliga tandvårdsstödet hos FK Kontroll görs hos FK via tandvardenregisteruttag@forsakringskassan.se Vårdgivaren (bolaget, organisationsnumret) måste även vara godkänd för F-skatt för att kunna bli ansluten till det statliga tandvårdsstödet.	☐
Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) Verifierat: - bekräftelse finns från SSM på att vårdgivaren till myndigheten har anmält innehav av intraoral utrustning för joniserande strålning och/eller - beslut finns från SSM att vårdgivaren har tillstånd för utrustning med joniserande strålning (apparat för panoramaröntgen och/ eller CBCT) Kontroll görs hos SSM via tillstandsprovning-stralskydd@ssm.se	☐

Socialstyrelsen (SoS)

Verifierat:

☐ bevis om legitimation t ex för verksamhetschef och/eller odontologiskt ledningsansvarig (kan vara den person som utsetts till verksamhetschef eller, om denne inte uppfyller kraven som ställs på odontologiskt ledningsansvarig, annan av sökanden utsedd person)

☐ behandlares legitimationer fortfarande är giltiga genom att kontakta Socialstyrelsens HOSP-register via HOSP@socialstyrelsen.se alternativt 075-247 42 42

☐ vårdgivarens och IVO:s uppgifter överensstämmer

Information om verksamhetschef står i "registerkortet" från IVO för vårdgivarens verksamhet. Det kan endast vara en person per verksamhet.

Vårdgivarens anställda (kan tandvård bedrivas)

Verifierat:

☐ rekryteringsplan

☐ anställningsavtal

☐ avtal med bemanningsföretag eller

☐ andra handlingar som på motsvarande sätt visar hur vårdgivaren avser att säkerställa att kraven på personella resurser kommer att uppfyllas

Bevis om legitimation på de personella resurserna ska bifogas ansökan.

Kontroll av legitimation gentemot Socialstyrelsen HOSP-register enligt ovan anvisningar
HOSP@socialstyrelsen.se eller telefon 075-247 42 42

IVO Verifierat: - Inga anmälningar eller beslut finns på verksamhetschef och/ eller odontologisk ledningsansvarig hos IVO. Kontroll sker via webbformulär Kontroll av legitimerad personal IVO.se.	☐
SOSFS 2011:9 <i>Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete</i> Verifierat: - Det finns en beskrivning av vårdgivarens kvalitetsledningssystem som beskriver det faktiska dagliga arbetet som görs av vårdgivaren, inte endast avprickningspunkter från SOSFS 2011:9 <i>Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete</i>. Det blir på så sätt svårare att förfalska ledningssystem.	☐
Vårdgivarens lokaler (där tandvården ska bedrivas) Verifierat kopia på: - undertecknat/-de hyresavtal, - utdrag ur fastighetsregistret från Lantmäteriet (om vårdgivaren själv äger den fastighet/de fastigheter i vilka de lokaler där uppdraget ska utföras är belägna) eller - annan handling som visar att vårdgivaren har tillgång till och förfogar över lokalerna. <i>Arbetsförmedlingen (AF)</i> Exempel på bidragsfusk som AF behöver tips från regionen om: - Arbetsgivaren som får bidrag har ingen verksamhet eller lokal för sin verksamhet.	☐

- Personen som arbetsgivaren får bidrag för får betala tillbaka hela eller en del av lönen till arbetsgivaren. - Personen som arbetsgivaren får bidrag för arbetar inte hos arbetsgivaren.	
Bolagsverket Verifierat: ☐ Det finns utdrag ur aktiebok eller motsvarande (det ska framgå vem/vilka som äger aktierna i företaget). För storaktieägare (med kontroll över minst 50 %) ska utdrag ske från belastningsregistret. ☐ Kontroll av vilka som sitter i styrelsen (personer i ledande ställning) t ex genom registerbevis från Bolagsverket eller via gratistjänster såsom Allabolag.se eller Proff.se. För dessa personer ska utdrag ske från belastningsregistret. ☐ Kontroll av vilka andra eventuella företag personerna är aktiva inom och om dessa innebär ett ställningstagande emot att godkänna vårdgivaren.	☐
Polismyndigheten Verifierat: Det finns utdrag ur belastningsregistret¹ för vårdgivarens personer i ledande ställning har skett för: ☐ personerna i företagets (vårdgivarens) styrelse, ☐ den person som är utsedd till verksamhetschef och, ☐ om verksamhetschefen inte uppfyller de krav som ställs på odontologiskt ledningsansvarig, den person som sökanden utsett till odontologiskt ledningsansvarig. Utdrag ur belastningsregistret <u>ska inges i obrutet brev</u> från polismyndigheten och får inte vara äldre än sex (6) månader räknat från dagen för inlämnande av ansökan.	☐

¹ Det registerutdrag som avses är ”Utdrag för att kontrollera egna uppgifter i belastningsregistret”.

IVO -Informationssäkerhet Gäller endast vårdgivare som omfattas av tandvårdslag (1985:125) och har anställd legitimerad vårdpersonal eller på annat sätt anlitad legitimerad vårdpersonal som överstiger 50 årsarbetskrafter. Verifierat: Vårdgivaren har implementerat ett ledningssystem för informationssäkerhet enligt HSLF-FS 2016:40 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården ☐ utsett en person hos vårdgivaren som ansvarar för informationssäkerheten hos vårdgivaren. ☐ etablerat en rutin för att identifiera informationssäkerhetsrelaterade risker.	☐
Skatteverket (SKV) eller kreditupplysning (betaltjänst såsom UC) Verifierat: - Företaget/ vårdgivaren (organisationsnumret) är godkänd för F-skatt.	☐
Läkemedelsverket (LV) Verifierat: - Vårdgivaren använder godkända tandtekniska laboratorier, dvs anmälda till LV eller motsvarande myndighet i annat EU/EES-land.	☐